

הנדון: הלוואות לצדדים קשורים – ריבית לפי סעיף 3(י) וסעיף 3(ט) לפקודה עידכון שיעורי הריבית המינימליים לשנת 2018

1. כללי

סעיפים 3(ט) ו-3(י) לפקודה עוסקים בעיקר בהלוואות לצדדים קשורים¹. בשנים האחרונות תוקנו סעיפים אלו מספר פעמים, כמו גם התקנות לקביעת שיעור הריבית על פי שני הסעיפים הנ"ל. נציין כי, החל מיום 1.1.2017 הוסף סעיף 3(ט1) לפקודה העוסק במיסוי משיכות כספים או שימוש בנכסי חברה ע"י בעל מניות מהותי בה (ראה בהרחבה - [חוזר מסמך 32.2017](#) של משרדנו).

בחוזר זה, נפרט את הוראות הפקודה והתקנות שנקבעו לגבי הסעיפים הנ"ל, לפי המבנה כדלקמן:

- שיעורי הריבית לפי סעיף 3(י) וסעיף 3(ט) לפקודה בשנת המס 2018.
- הוראות פקודת מס הכנסה לגבי סעיף 3(ט).
- הוראות התקנות לענין סעיף 3(ט).
- הוראות פקודת מס הכנסה לענין סעיף 3(י).
- הוראות התקנות לענין סעיף 3(י).

2. שיעורי הריבית לפי סעיף 3(ט) וסעיף 3(י) לפקודה בשנת המס 2018

בתקנות לקביעת שיעור הריבית המינימלית לענין סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"), נקבע מנגנון לעדכון שנתי של שיעור הריבית, בהתאם לשיעור העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא צמוד הניתן לציבור על ידי הבנקים שמפרסם בנק ישראל לפי ההגדרה "שיעור עלות האשראי המרבי" בסעיף 5 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, שפורסם לאחרונה לפני חודש דצמבר בשנה פלונית. על מנת לעדכן שיעור זה, על שר האוצר לפרסם את שיעור הריבית המעודכן.

בתקנות לקביעת שיעור הריבית המינימלית לענין סעיף 3(י) לפקודה נקבע מנגנון דומה, אך שיעור הריבית הינו 75% מ"שיעור עלות האשראי המרבי".

בקובץ התקנות 7916 מיום 31 בדצמבר 2017 פורסמו הודעות שר האוצר לגבי שיעורי הריבית השנתיים המינימליים לענין סעיף 3(י) ולענין סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה כדלקמן:

שיעור הריבית לענין סעיף 3(י) בשנת 2018 - 2.61% (לעומת 2.56% בשנת 2017)

¹ סעיף 3(ט) לפקודה עוסק גם בנושא של מימוש זכות שקיבל אדם בעבר לרכישת נכס או שירות. חוזר זה אינו מתייחס לנושא זה.

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | 03-6094022 :079 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת מרג' אבן עאמר 9 נצרת, 16100	משרד נתניה Seker - Deloitte גיבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	משרד פתח תקווה Deloitte Analytics הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	משרד אילת המרכז העירוני 583 אילת, 8810402	משרד באר שבע אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	משרד חיפה מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	משרד ירושלים קרית המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396
טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994135 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eilat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) בשנת 2018 - 3.48% (לעומת 3.41% בשנת 2017). שיעור זה אינו חל על הלוואה לעובד בסכום נמוך (7,680 ש"ח בשנים 2016-2018), לגביה שיעור הריבית הינו שיעור עליית המדד.

3. סעיף 3(ט) – הוראות פקודת מס הכנסה²

סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה קובע, בין היתר, כי אדם שקיבל הלוואה בלא ריבית או בריבית בשיעור נמוך משיעור הריבית שקבע לעניין זה שר האוצר, יראו את הפרש הריבית:

- (א) כהכנסת עבודה, כאשר ההלוואה ניתנה בקשר ליחסי עובד-מעביד;
- (ב) כהכנסה ממתן שירותים, לפי סעיף 2(1) לפקודה, כשההלוואה ניתנה לאדם ממי שהוא מספק לו שירותים (זולת אם הוכיח שניתנה ללא קשר עם השירותים שסיפק);
- (ג) כהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה, זאת כאשר ההלוואה אינה נופלת בגדר שני המקרים לעיל ואשר קיבל אותה בעל שליטה, או קרובו, מחברה שבשליטתו.

הוראה זו לא תחול על הלוואה שקיבל בעל שליטה שהוא חבר בני אדם שאינו חברה משפחתית או חברה שקופה, ועל כן על הלוואה בינחברתית יחול סעיף 3(י).

"הלוואה" מוגדרת בסעיף 3(ט) - "לרבות כל חוב" ו"ריבית" מוגדרת "לרבות הפרשי הצמדה".

הגדרת "הלוואה" לא כוללת:

- (א) עסקה בינלאומית כמשמעותה בסעיף 85 לפקודה.
- (ב) הלוואה שניתנה עד ליום 5 במרס 2008 (מועד פרסומו של החוק לביטול חוק התיאומים בשל אינפלציה, להלן: "חוק התיאומים") שהיתה נכס קבוע בידי המלווה לפי חוק התיאומים ביום 31 בדצמבר 2007, או שהיתה נכס קבוע בידי המלווה במועד החל בתקופה שמיום 1 בינואר 2008 עד יום 5 במרס 2008 (להלן: "תקופת הביניים"), אילו הוראות חוק התיאומים היו חלות לגבי אותה תקופה. הכוונה היא לשטרי הון ואג"ח שהנפיק חבר בני אדם אחר, שהוגדרו כנכס קבוע לעניין חוק התיאומים (דהיינו, שהונפקו לתקופה של שנה אחת לפחות והריבית השנתית עליהם אינה עולה על 30% משיעור עליית המדד בשנת המס).

² הנוסח שבתוקף מיום 11 באוגוסט 2011 - תיקון 185 לפקודה.

4. התקנות לקביעת שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה³

4.1 דרך קביעת שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפי בסיס נומינלי

החל מיום 2 בדצמבר 2011⁴, תקנות מס הכנסה לקביעת שיעור הריבית המינימלי לפי סעיף 3(ט) לפקודה קובעות, ששיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה יהיה לפי **שיעור נומינלי** שנתי. שיעור זה יעודכן מידי שנה, בהתאם למנגנון שיפורט להלן.

לגבי הלוואות שניתנו לעובד ממעביד שאינו חבר בני אדם שהעובד הוא בעל שליטה בו, שיעור הריבית לעניין הסעיף הוא שיעור עליית המדד ובלבד שיתרת קרן ההלוואה בתקופת הזקיפה **אינו עולה על 7,680 ש"ח** (סכום מעודכן לשנת 2018 וללא שינוי לעומת השנים 2016 ו-2017). יש לציין, שדי בכך שההלוואה לעובד עולה על הסכום האמור ולו במעט, כדי שכל ההלוואה תחוייב בריבית 3(ט) המלאה.

"תקופת זקיפה"-

(א) אצל מי שהפרש הריבית הינו הכנסת עבודה- כל חודש בתקופה שבין יום קבלת ההלוואה לבין יום גמר פרעון יתרת קרן ההלוואה.

(ב) אצל מי שהפרש הריבית הינו הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(4) לפקודה- כל שנת מס, או חלק ממנה, שבין יום קבלת ההלוואה לבין יום גמר פירעון יתרת קרן ההלוואה.

הערות

(א) שיעור הריבית השנתי שנקבע בתקנות אינו קבוע והוא יעודכן מידי שנה, בהתאם לשיעור העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא צמוד הניתן לציבור על ידי הבנקים שמפרסם בנק ישראל לפי ההגדרה "שיעור עלות האשראי המרבי" בסעיף 5 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, שפורסם לאחרונה לפני חודש דצמבר בשנה פלונית. על מנת לעדכן שיעור זה, על שר האוצר לפרסם את שיעור הריבית המעודכן.

(ב) **על פי פרוטוקול משיבת ועדת הכספים של הכנסת מיום 20 ביוני 2011, עמדת נציגי המע"מ ברשות המסים היא, שהשיעור לפי סעיף 3(ט) כולל כבר את שיעור המע"מ. לפיכך, לאחר חישוב הריבית לפי תקנות מס הכנסה, יש לחלץ מתוך הסכום שמתקבל את סכום המע"מ.**

(ג) ניתן ליישם את ההוראות לעניין הריבית לפי סעיף 3(ט) באחת משתי האפשרויות הבאות: (1) חיוב בריבית רעיונית באמצעות תלוש המשכורת של העובד, דהיינו העובד אינו משלם למעביד את הריבית בפועל, אלא רק את המס החל על השווי שנקבע בתקנות; (2) חיוב העובד בריבית בפועל (שאינה נמוכה מהריבית שנקבעה בתקנות). במקרה שכזה על המעביד לרשום את הריבית שקיבל מהעובד כהכנסה.

³ הנוסח שבתוקף החל מיום 2 בדצמבר 2011.

⁴ עד למועד זה, התקנות קבעו ששיעור הריבית המינמלית הוא הצמדה למדד+4% ריבית לשנה.

4.2 שיעורי הריבית לעניין סעיף 3(ט) בשנת 2017 ובשנים האחרונות

על פי המנגנון לעדכון שיעור הריבית המינימלית לעניין סעיף 3(ט) שהוסבר לעיל, נקבע ששיעור הריבית השנתית לשנת 2018 הינו 3.48%.

לגבי הלוואות שניתנו לעובד (ממעביד שאינו חבר בני אדם שהעובד הוא בעל שליטה בו), כאשר יתרת קרן ההלוואה אינה עולה על 7,680 ש"ח, שיעור הריבית לעניין הסעיף הינו שיעור עליית המדד.

להלן נתונים מעודכנים לשנים 2012-2018, לגבי הריבית המינימלית ותקרת ההלוואות לעובד שמאפשרת חיוב ריבית בגובה שיעור עליית המדד:

השנה	שיעור הריבית המינימלית השנתית	סכום התקרה לעובד המאפשר חיוב ריבית בשיעור עליית המדד (ש"ח)
2018	3.48%	7,680
2017	3.41%	7,680
2016	3.41%	7,680
2015	4.07%	7,800
2014	4.31%	7,800
2013	5.47%	7,680
2012	6.24%	7,560

5. הוראות סעיף 3(י) לפקודת מס הכנסה

5.1 הנוסח המעודכן של סעיף 3(י) לפקודה

סעיף 3(י) לפקודה קובע, שאם ניתנת הלוואה ללא ריבית או בריבית נמוכה משיעור שנקבע בתקנות, יראו את הפרש הריבית כהכנסה בידי נותן ההלוואה, ובלבד שמתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה למקבל ההלוואה.

סעיף 3(י) לפקודה תוקן בשנים האחרונות פעמיים: תיקון 164 לפקודה⁵ שתחולתו החל מיום 1 בינואר 2008 ותיקון 185 לפקודה⁶ שרוב תחולתו ביום 11 באוגוסט 2011. לאחר התיקונים הנ"ל קובע נוסח הסעיף כיום כדלקמן:

"אדם שנתן הלוואה שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה או חבר בני אדם שנתן הלוואה, וההלוואה היא בלא ריבית או בריבית נמוכה משיעור שקבע לעניין זה שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יראו את הפרש הריבית כהכנסה לפי סעיף 2(4) בידי נותן ההלוואה ובלבד שמתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה לבין מקבל ההלוואה; לעניין פסקה זו -

"ריבית" - לרבות הפרשי הצמדה;

"הלוואה" - לרבות כל חוב שאיננו אחד מאלה:

(1) חוב של לקוחות או חוב של ספקים בשל שירותים או נכסים;

(2) - (3) בוטלו;

(4) הלוואה שסעיף קטן (ט) חל עליה;

(5) - (7) בוטלו;

⁵ ס"ח 2136 מיום 6 במרץ 2008.

⁶ ס"ח 2312 מיום 11 באוגוסט 2011.

(8) הלוואה שנתן מוסד ציבורי, כהגדרתו בסעיף 9(2) לפקודה לשם מטרתו הציבורית;
 (9) הלוואה שהיא עסקה בינלאומית כמשמעותה בסעיף 85א;
 (10) הלוואה שאינה צמודה למדד כלשהו ואינה נושאת ריבית או תשואה כלשהי, שנתן חבר בני אדם לחבר בני אדם שבשליטתו כנגד שטר הון שהונפק לתקופה של חמש שנים לפחות, ובלבד שהלוואה אינה ניתנת לפירעון לפני תום התקופה האמורה והפירעון נדחה בפני התחייבויות אחרות וקודם רק לחלוקת עודפי הרכוש בפירוק;
 (11) שטרי הון ואגרות חוב שהנפיק חבר בני אדם אחר, בתנאים הקבועים בפסקה (5) שבהגדרה "נכסים קבועים" שבתוספת ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה עד יום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרס 2008), שהיו נכס קבוע בידי נותן הלוואה, לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה, ביום כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007), או שהיו נכס קבוע בידי נותן הלוואה במועד החל בתקופה שמיום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008) עד יום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרס 2008), אילו הוראות חוק תיאומים בשל אינפלציה היו חלות לגבי אותה תקופה;
 (12) הלוואה שנתן אדם עד יום כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007) שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה לא היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה, והוראות פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה לא יחולו בקביעתה;

"יחסים מיוחדים" - לרבות יחסים שבין אדם לקרובו, וכן שליטה של צד אחד להלוואה במשנהו, או שליטה של אדם אחד בצדדים להלוואה, במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר;

"שליטה" - החזקה, במישרין או בעקיפין, ב-5% או יותר, באחד או יותר מאמצעי השליטה, ביום אחד לפחות בשנת המס, ולעניין פסקה (10) להגדרה "הלוואה" - החזקה ב-25% לפחות מכוח ההצבעה או מהזכות לרווחים, במישרין או בעקיפין, ביום אחד לפחות בשנת המס.

"אמצעי שליטה" ו"יחד עם אחר" - כהגדרתם בסעיף 88;

"קרוב" - כהגדרתו בסעיף 76(ד).

5.2 דגשים והסברים לגבי נוסח הסעיף כיום לעומת הנוסח טרם תיקון מס' 164 ותיקון מס' 185

- (א) עד לתיקון 164 נקבע שהסעיף חל על כל אדם (לרבות חבר בני אדם) שנתן הלוואה שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה או שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים חלים בקביעתה. התיקון השמיט כמובן את ההתייחסות לחוק התיאומים שבוטל החל מיום 1.1.2008 והחיל את הסעיף לגבי כל חבר בני אדם שנתן הלוואה, ללא כל קשר אם חלה עליו חובת ניהול פנקסים בשיטה הכפולה. ואולם בתיקון 185 נוספה פסקה (12) הקובעת שסעיף 3(י) לא יחול על הלוואה שנתן אדם עד ליום 31 בדצמבר 2007 שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה לא היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה, והוראות פרק ב' לחוק התיאומים בשל אינפלציה לא חלו בקביעתה.⁷
- (ב) הפרש הריבית - נחשב ערב תיקון 164 להכנסה מיוחדת החייבת במס בשיעור של 40%, ללא כל זכות לפטור, לניכוי או לקיזוז כלשהם בשל המס. התיקון קבע, שהפרש הריבית ייחשב כהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה (הכנסת ריבית) בידי נותן הלוואה, ואין כל מגבלה לגבי פטור, ניכוי או קיזוז כנגד הכנסה זו (מלבד המגבלות הרגילות שבפקודה החלות על קיזוז כנגד הכנסה מריבית לפי סעיף 2(4), כגון איסור על קיזוז הפסדים עסקיים מועברים כנגד הכנסה זו). גם שיעור המס המיוחד של 40% בוטל ועל כן הפרש הריבית יהיה חייב במס חברות רגיל.

⁷ הוספת פסקה זו נועדה לתקן עיוות שנוצר בתיקון 164 לפקודה (שחוקק במקביל לביטולו של חוק התיאומים) ובו נקבע שסעיף 3(י) לפקודה יחול גם על כל חבר בני אדם שנתן הלוואה. כתוצאה מכך, הסעיף החל לחול גם על חבר בני אדם שאינו חייב לנהל ספרים בשיטה הכפולה, כגון חברת החזקה שנתנה הלוואה ללא ריבית ועד לאותו מועד (31.12.2007), סעיף 3(י) לא הוחל לגביה.

- (ג) בתיקון 164 בוטלה הקביעה שקבעה שמקבל הלוואה שחל עליה סעיף 3(י), לא יהא זכאי לפטור, ניכוי או קיזוז כלשהם בשל המס שחל על נותן הלוואה.
- (ד) בוטל הסייג שהיה לפני תיקון 164, לתחולת סעיף 3(י) על הלוואה שעל פי חוק התיאומים, היתה נכס קבוע בידי המלווה.
- (ה) בתיקון 185 צומצמה תחולת הסעיף, כך שהוא יחול רק לגבי הלוואה בין צדדים שמתקיימים ביניהם "יחסים מיוחדים". ההנחה היא כי אדם לא נותן הלוואה ללא ריבית או בשיעור ריבית הנמוך משיעור הריבית הנהוג בשוק, אלא אם כן מתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן הלוואה למקבל הלוואה.
- לעניין זה הוגדרו "יחסים מיוחדים" כך: "לרבות יחסים שבין אדם לקרובו, וכן שליטה של צד אחד להלוואה במשנהו, או שליטה של אדם אחד בצדדים להלוואה, במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר".
- לעניין זה תוקנה הגדרת "שליטה" כ"החזקה של 5% או יותר, במישרין או בעקיפין, באחד או יותר מאמצעי השליטה, ביום אחד בשנת המס, בחבר-בני-אדם אחר", ולעניין פסקה (10) להגדרה "הלוואה" - החזקה ב- 25% לפחות..."
- כלומר, השינוי בהגדרת "שליטה", כאמור לעיל, לא יחול על הלוואה שחלה עליה פסקה (10), לגביה תמשיך לחול הגדרת השליטה בנוסחה ערב התיקון, דהיינו, 25% לפחות מכוח ההצבעה או מזכות לרווחים, במישרין או בעקיפין, ביום אחד לפחות בשנת המס.
- (י) תיקון 185 צמצם את הגדרת הלוואה תוך ביטול חלק מסוגי הלוואות בהגדרה שהיתה עד לאותו מועד, למשל חוב מס או הלוואה שנתן מוסד כספי במהלך העסקים הרגיל, שכן אין מדובר בהלוואה בין צדדים שיש ביניהם יחסים מיוחדים.
- (ז) בתיקונים 164 ו-185 נוספו סעיפים (9) עד (12) לגבי מקרים הממעטים את הגדרת הלוואה שעליה יחול הסעיף.

6. התקנות לקביעת שיעור ריבית מינימלי לעניין סעיף 3(י)

ביום 17 בספטמבר 2009 פורסם בקובץ התקנות 6813, תיקון מהותי לתקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית לעניין סעיף 3(י)), התשמ"ו-1986 (להלן - "התקנות"), בנוגע לאופן קביעת שיעור הריבית המינימאלי שיחול על נותן הלוואה, אשר חלות לגביה הוראות סעיף 3(י) לפקודה.

התיקון חל על הלוואה שניתנה ביום 1 באוקטובר 2009 (להלן - "יום התחילה") ואילך. התיקון הבחין בין **ההוראות הקבועות** החלות על הלוואה שניתנה ביום 1 באוקטובר 2009 ואילך לבין **הוראות מעבר** ביחס להלוואה ישנה שניתנה לפני יום התחילה. תוקף הוראות המעבר הסתיים לכל המאוחר עד ליום 31 בדצמבר 2010 ועל כן הן אינן רלבנטיות כיום.

להלן פירוט להוראות הקבועות בתקנות:

6.1 במקרה הרגיל - ריבית נומינלית בשיעור שמתעדכן מידי שנה

שיעור הריבית המינימאלי לעניין סעיף 3(י) לפקודה שנקבע בתיקון לעיל - 3.3% לשנה (הפרשי הצמדה למדד אינם רלוונטיים יותר), ואולם, שיעור ריבית זה יתעדכן מידי שנת מס ויעמוד על 75% משיעור העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא צמוד, הניתן על ידי הבנקים, כפי שיפורסם על ידי בנק ישראל בסמוך לפני חודש דצמבר של שנת המס הקודמת. על פי התקנות, שר האוצר צריך לפרסם ברשומות את שיעור הריבית המעודכן.

שיעור זה לא יחול במקרה של מתן הלוואה שמומנה מהלוואה שנתקבלה בתנאים זהים או במקרה של הלוואה במטבע חוץ (ראה בסעיפים הבאים).

עדכון שיעורי הריבית: בהתאם לאמור לעיל, שר האוצר פרסם את שיעורי הריבית המעודכנים לכל שנת מס כדלקמן:

שנה	שיעור הריבית המינימלית השנתית
2018	2.61%
2017	2.56%
2016	2.56%
2015	3.05%
2014	3.23%
2013	4.1%
2012	4.68%
2011	3.8%
2010	3%

6.2 אם ההלוואה שניתנה על ידי הנישום, מומנה באמצעות הלוואה אחרת בתנאים זהים

על מנת להקל על נישומים היכולים לקבל מצד ג' הלוואה זולה ולהעניקה בתנאים זהים לצד קשור (להלן - "הלוואה בתנאים זהים"), נקבע, כי בהתקיים התנאים המצטברים הבאים, המלווה ימוסה על הריבית שקיבל בפועל (הריבית הנקובה בהלוואה שנתן) ולא על הריבית הרגילה הנקובה בתקנות:

- (1) ההלוואה לא נתקבלה "מקרוב" (כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה);
- (2) סכום ההלוואה שנתקבלה על ידי הנישום שווה או עולה על סכום ההלוואה שניתנה על ידו ושלגביה חלות הוראות סעיף 3(י) לפקודה;
- (3) תנאי ההלוואה, שניתנה על ידי הנישום, שעניינם מועדי הסילוק של הקרן ושל הריבית, ושיעור הריבית החל עליה, זהים לתנאי ההלוואה שקיבל;⁸
- (4) ההלוואה נתקבלה על ידי הנישום בסמוך למועד מתן ההלוואה - דהיינו 14 ימים או פחות לפני או אחרי יום מתן ההלוואה על ידו.

6.3 אם ההלוואה שנתן הנישום, ניתנה במטבע חוץ (ולא מתקיימים התנאים של הלוואה בתנאים זהים)

לעניין זה, "מטבע חוץ" מוגדר כ: דולר של ארה"ב; דולר קנדי; דולר אוסטרלי; אירו; לירה שטרלינג; פרנק שוויצרי; רנד דרום אפריקני; ין יפני.

במקרה כזה, שיעור הריבית המינימאלי לעניין סעיף 3(י) לפקודה יהא שיעור השינוי בשער החליפין של אותו מטבע חוץ בתוספת ריבית (בלתי צמודה) **בשיעור של 3% לשנה**⁹. אפשרות זו נקבעה על מנת להקל על הלוואות שניתנו במט"ח ולמנוע חשיפה מטבעית של המלווה.

על פי לשון התקנות, האמור לעיל, חל לכאורה רק על הלוואות שניתנו במטבע חוץ ולא על הלוואות שקליות הצמודות לשער החליפין של מטבע חוץ (לגבי האחרונות יחול שיעור הריבית הנומינלי של 2.61% לשנה (בשנת 2018) או שיעור הריבית הנקוב בהלוואה שניתנה, לפי העניין, כמפורט בסעיפים 6.1 ו-6.2 לעיל).

⁸ חל גם במקרה שההלוואה שנתן וההלוואה שקיבל ניתנו באותו מטבע חוץ.

⁹ במקרה של הלוואה במטבע חוץ, שיעור הריבית של 3% הינו קבוע ולא נקבע לו מנגנון עדכון.

6.4 להלן ריכוז בטבלה של שיעורי הריבית המינימאליים לפי סעיף 3(י):

שיעור הריבית המינימאלי השנתי	סוג ההלוואה
2.61% בשנת 2018	הלוואה שקלית (לרבות הלוואה שקלית הצמודה לשער החליפין של מטבע חוץ, אך למעט הלוואות מהסוגים המפורטים להלן)
שיעור הריבית (לרבות הפרשי הצמדה) שנושאת ההלוואה, שקיבל הנישום המלווה כאמור.	הלוואה שניתנה מומנה באמצעות הלוואה בתנאים זהים
שיעור השינוי בשער החליפין של מטבע החוץ, שבו ניתנה ההלוואה, בתוספת ריבית (בלתי צמודה) בשיעור של 3% לשנה.	הלוואה שניתנה במטבע חוץ (למעט אם היא מומנה באמצעות הלוואה בתנאים זהים)

6.5 הוראות מעבר - נקבעו הוראות מעבר שתוקפן הסתיים לכל המאוחר ביום 31 בדצמבר 2010, לגבי הלוואה שניתנה לפני 1 באוקטובר 2009. לכן, להוראות המעבר אין כל רלבנטיות כבר החל משנת 2011.

למידע ופרטים נוספים:

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס, בטלפון: 03-6085532

אנו עומדים לרשותכם בכל הסבר נוסף ככל שיידרש.

אין להסתמך על תוכן חוזר זה ו/או לעשות בו שימוש כלשהו מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרת החוזר אלא להסב את תשומת לבך לאמור בו.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון
Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

© כל הזכויות שמורות

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© 2018 Brightman Almagor Zohar & Co. Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.